

CENTRĀLĀ STATISTIKAS PĀRVALDE

1-*arodmācība* gada

Arodmācība uzņēmumos 2020. gadā

Mūsu adrese:
Lāčplēša iela 1, Rīga, LV-1301
www.csb.gov.lv

Datu elektroniskā iesniegšana:
<https://e.csb.gov.lv>

Konsultācijas:
tālr. **80000098**

20.12.2016. Ministru kabineta noteikumu
Nr.812 pielikums Nr.154

VSPARK 10507043

iesniedz līdz 2021. gada 30. septembrim

RESPONDENTS

Nosaukums

Pasta adrese

Mājaslapas adrese

Biroja vai pamatdarbības
vienības adrese

Tālrunis

E-pasta adrese

Nodokļu maksātāja
reģistrācijas numurs

VEIDLAPAS AIZPILDĪTĀJS

Vārds, uzvārds

Tālrunis

e-pasta
adrese

Apsekojuma mērķis ir iegūt statistikas datus par uzņēmumos nodarbināto personu sākotnējām un turpmākajām arodmācībām.

Apsekojuma rezultāti tiks publicēti CSP mājaslapas datubāzē.

Veidlapu ieteicams aizpildīt speciālistam, kurš atbild par arodmācību organizēšanu uzņēmumā.

PAMATA DATI PAR UZŅĒMUMU (aizpilda visi uzņēmumi)

Atbildes sniedz uz visiem jautājumiem, atzīmējot atbildi ar "x", skaitliskos rādītājus norāda prasītajās vienībās (stundas, euro, skaits, procenti).

		Pavisam	tai skaitā	
			vīrieši	sievietes
		1	2	3
A2	Kopējais uzņēmumā nodarbināto (izņemot mācekļus/praktikantus*) skaits (skatīt norādījumu 6. punktu) 2020. gada 31. decembrī			

A4	Kopējais uzņēmumā nodarbināto (izņemot mācekļus/praktikantus*) nostrādāto stundu (skatīt norādījumu 7. punktu) skaits 2020. gadā			
-----------	--	--	--	--

A5	Visu uzņēmumā nodarbināto (izņemot mācekļus/praktikantus*) kopējās darbaspēka izmaksas (tiešās un netiešās) (skatīt norādījumu 8. punktu) 2020. gadā, euro			
-----------	--	--	--	--

*mācekļi/praktikanti – nodarbinātie, kuriem ir līgums par apmācībām kā daļu no formālās izglītības programmas; mācekļus/praktikantus uzrāda veidlapas F sadaļā (Sākotnējā arodmācība)

ARODMĀCĪBU STRATĒGIJA UZŅĒMUMĀ (aizpilda visi uzņēmumi)

Tālākā arodmācība uzņēmumā ir mācību pasākumi vai aktivitātes, kuras ir iepriekš plānotas, un kuru galvenais mērķis ir jaunu zināšanu apgūšana vai esošo attīstīšana un pilnveidošana, un kuras pilnīgi vai vismaz daļēji finansē uzņēmums saviem darbiniekiem. Arodmācībām jābūt organizētām ar īpašu mērķi – apgūt jaunas prasmes/kompetences.

Par saviem darbiniekiem uzņēmumā tiek uzskatīti:

- darbinieki, kuriem ir darba līgums,
- darbinieki, kuriem ir uzņēmuma līgums,
- personas, kas strādā savā uzņēmumā, piemēram, ģimenes uzņēmumā, nesaņemot algu,
- gadījuma darbu strādnieki.

Neieskaita nodarbinātās personas, kurām ir līgums par apmācībām (mācekļi/praktikanti).

		Jā	Nē
		1	2
A8	Vai uzņēmumā ir speciālists vai struktūrvienība, kas veic arodmācību organizēšanu?	☐	☐

A9	Vai Jūsu uzņēmums regulāri novērtē turpmākai uzņēmuma darbībai nepieciešamās prasmes un kompetences (tuvākajiem 1–3 gadiem)?		
A9.1	Nē		☐
A9.2	Jā, bet ne regulāri, galvenokārt saistībā ar darbinieku maiņu		☐
A9.3	Jā, tā ir daļa no vispārējā plānošanas procesa uzņēmumā		☐

		Jā	Nē
		1	2
A10	Kā Jūsu uzņēmums rīkojas, lai risinātu vajadzību pēc darbiniekiem ar jaunām prasmēm un kompetencēm, kādas būs nepieciešamas nākotnē?		
A10a	Veic pašreizējo darbinieku pastāvīgas arodmācības	☐	☐
A10b	Pieņem jaunus darbiniekus ar vajadzīgo kvalifikāciju, prasmēm un kompetencēm	☐	☐
A10c	Pieņemot jaunus darbiniekus, veic konkrētu apmācību	☐	☐
A10d	Veic iekšējo reorganizāciju, lai labāk izmantotu darbinieku esošās prasmes un kompetences (atbilstoši nākotnes vajadzībām vai prasībām)	☐	☐

A12	Kuras prasmes/ kompetences uzņēmumā ir svarīgas uzņēmuma tālākai attīstībai tuvākajos gados? (Atzīmējiet 1–3 svarīgākās prasmes/ kompetences vai tikai " nezinu ")	
A12a	Vispārīgas IT prasmes	☐
A12b	Profesionālas IT prasmes	☐
A12c	Vadības prasmes	☐
A12d	Komandas darba prasmes	☐
A12e	Prasmes darbā ar klientu	☐
A12f	Problēmu risināšanas prasmes	☐
A12g	Biroja vadības prasmes	☐
A12h	Svešvalodu zināšanas	☐
A12i	Tehniskas, praktiskas vai īpašas darbā nepieciešamas prasmes	☐
A12j	Mutiskas vai rakstiskas komunikācijas prasmes	☐
A12l	Citas (neviens no iepriekš minētajām)	☐
A12o	Nezinu	☐

		Jā	Nē
		1	2
A13	Vai arodmācību plānošanai uzņēmumā ir rakstisks plāns vai programma ?	☐	☐

		Jā	Nē
		1	2
A14	Vai Jūsu uzņēmumā ir ikgadējs apmācību gada budžets , kurā ir iekļauta arodmācība?	☐	☐

		Jā	Nē	Uzņēmumam nav šādu līgumu
		1	2	3
A15	Vai rakstveida nacionālajos, nozares vai citos līgumos starp sociālajiem partneriem (skatīt norādījumu 31. punktu) ir ietverti jautājumi par uzņēmuma arodmācību plāniem, politiku vai praktisko darbību? Netiek iekļauta vienošanās starp darba devēju un uzņēmumu padomēm uzņēmuma līmenī.	☐	☐	☐

		Jā	Nē
		1	2
A16	Vai uzņēmumā ir struktūrvienība (komiteja vai darba padome) , kura parasti ir iesaistīta uzņēmuma arodmācību procesa vadībā?	☐	☐
A16a	Vai nodarbināto pārstāvji (vai tos pārstāvošās komitejas/ padomes) parasti tiek iesaistīti uzņēmuma arodmācību procesa vadīšanā?	☐ →A16b	☐ →B sadaļa

		Jā	Nē
		1	2
A16b	Kādās arodmācību vadības aktivitātēs šī komiteja/ darba padome ir iesaistīta?		
A16ba	Arodmācību mērķu noteikšanā	☐	☐
A16bb	Dalībnieku vai konkrētu mērķgrupu atlases kritēriju noteikšanā	☐	☐
A16bc	Mācību formas/veida (piemēram, iekšējie/ārējie kursi; citas formas, piemēram, apmācība darbavietā u.c.) noteikšanā	☐	☐
A16bd	Mācību satura noteikšanā	☐	☐
A16be	Mācību budžeta noteikšanā	☐	☐
A16bf	Ārējo arodmācību piedāvātāju atlasē	☐	☐
A16bg	Mācību rezultātu novērtēšanā	☐	☐

B. ARODMĀCĪBU AKTIVITĀTES (aizpilda visi uzņēmumi)

Uzņēmumā arodmācību pasākumi vai aktivitātes ir **arodmācību kursi** un/vai **citas arodmācību formas** (parasti saistītas ar aktīvo darbu un aktīvo darba vietu, bet var ietvert arī konferenci, gadatirgu un līdzīgu aktivitāšu apmeklēšanu mācību nolūkā).

B1	Vai 2020. gadā uzņēmumā tika nodrošināti:	Jā	Nē
		1	2
B1a	Iekšējie arodmācību kursi (paša uzņēmuma organizēti arodmācību kursi)	☐	☐
B1a_a	t.sk. attālināti Covid-19 izplatības dēļ	☐	☐
B1b	Ārējie arodmācību kursi (kursi, kurus organizē citi uzņēmumi/organizācijas)	☐	☐
B1b_a	t.sk. attālināti Covid-19 izplatības dēļ	☐	☐

B2	Vai uzņēmumā 2020. gadā tika nodrošinātas cita veida plānotas arodmācības ?	Jā	Nē	Ja "jā", kāda daļa nodarbināto personu piedalījās (skatīt norādījumu 16. punktu) minētajās arodmācībās		
				mazāk nekā 10 %	10–49 %	50 % un vairāk
		1	2	3	4	5
B2a	Apmācība darba procesā (ieskaitot instruktāžu par darba aizsardzību)	☐	☐	☐	☐	☐
B2b	Apmācība, izmantojot darba rotāciju, maiņu vai pārcelšanu citā darbā uz laiku, pieredzes apmaiņas vizītes	☐	☐	☐	☐	☐
B2c	Piedalīšanās konferencēs, semināros, tirdzniecības gadatirgos un lekcijās, kas bija paredzēta kā arodmācību process	☐	☐	☐	☐	☐
B2d	Apmācība mācību/ diskusiju grupās	☐	☐	☐	☐	☐
B2e	Pašmācība, ieskaitot e-mācības	☐	☐	☐	☐	☐

		Jā	Nē	Uzņēmums neeksistēja
		1	2	3
B3a	Vai uzņēmums 2019. gadā (gadu pirms pārskata gada) nodrošināja saviem darbiniekiem arodmācību kursus ?	☐	☐	☐

		Jā	Nē	Uzņēmums neeksistēja
		1	2	3
B4a	Vai uzņēmums 2019. gadā (gadu pirms pārskata gada) nodrošināja saviem darbiniekiem cita veida arodmācības ?	☐	☐	☐

B5a	Vai uzņēmums 2020. gadā veica iemaksas sabiedrīkos, privātos, nozaru vai citos mācību fondos arodmācību nodrošināšanai?	Vai uzņēmums veica šīs iemaksas?		Ja "jā", norādiet summu <i>euro</i>
		Jā	Nē	
		1	2	3
	Iemaksas arodmācību nodrošināšanai (skatīt norādījumu 25. punktu)	☐	☐	
B5b	Vai uzņēmums 2020. gadā ir saņēmis maksājumus, t.sk. līdzmaksājumus, no sabiedriskiem, privātiem, nozaru vai citiem mācību fondiem vai citu finansiālu atbalstu arodmācību nodrošināšanai?	Vai uzņēmums saņēma šos maksājumus?		Ja "jā", norādiet summu <i>euro</i>
		Jā	Nē	
		1	2	3
	Saņemti maksājumi arodmācību nodrošināšanai (skatīt norādījumu 26. punktu)	☐	☐	→C sadaļa

B6	No kādiem finansēšanas avotiem uzņēmums 2020. gadā ieguva līdzekļus arodmācību organizēšanai?	Jā	Nē
		1	2
B6a	Nodokļu stimuli (nodokļu atlaides, nodokļu atbrīvojumi, nodokļu kredīti, nodokļu atvieglojumi, nodokļu atlikšana)	☐	☐
B6b	Ieņēmumi no mācību fondiem (valsts, reģionāliem, nozaru)	☐	☐
B6c	ES fondu atbalsts (piemēram, Eiropas Sociālais fonds(ESF), Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF))	☐	☐
B6d	Valsts subsīdijas	☐	☐
B6e	Citi avoti (piemēram, ieņēmumi no privātiem fondiem, no ārējiem lietotājiem par uzņēmuma mācību centra izmantošanu, par apmācību organizēšanu ārējiem lietotājiem u.tml.)	☐	☐

C. ARODMĀCĪBU KURSI

Sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuri B1a un/vai B1b jautājumā atbildējuši "jā".

		Pavisam	tai skaitā	
			vīrieši	sievietes
		1	2	3
C1	Nodarbināto skaits , kas 2020. gadā piedalījās vienā vai vairākos arodmācību kursos (iekšējos un/vai ārējos) <i>(Katra persona jāskaita tikai vienu reizi neatkarīgi no apmeklēto kursu skaita)</i>			

		Pavisam (stundas)	tai skaitā	
			iekšējos arodmācību kursos	ārējos arodmācību kursos
		1	2	3
C3	Kopējais apmaksātais darbalaiks (skatīt norādījumu 18. punktu) (stundās), kas pavadīts visos arodmācību kursos (iekšējos un/vai ārējos)			

C5	Kuru prasmju/ kompetenču apgūšana 2020. gadā tika ietverta arodmācību kursos ? <i>(Atzīmējiet 1–3 svarīgākās prasmes/ kompetences)</i>	
C5a	Vispārīgas IT prasmes	☐
C5b	Profesionālas IT prasmes	☐
C5c	Vadības prasmes	☐
C5d	Grupu darba prasmes	☐
C5e	Prasmes darbā ar klientu	☐
C5f	Problēmu risināšanas prasmes	☐
C5g	Biroja vadības prasmes	☐
C5h	Svešvalodu zināšanas	☐
C5i	Tehniskas, praktiskas vai īpašas darbā nepieciešamas prasmes	☐
C5j	Mutiskas vai rakstiskas komunikācijas prasmes	☐
C5l	Citas	☐

C4	2020. gadā arodmācību kursos pavadītā apmaksātā darbalaika īpatsvars sadalījumā pēc kursu veida	Mācību stundu īpatsvars, %
	Viss kopējais apmaksātais darbalaiks, kas pavadīts arodmācību kursos	100
C4a	Obligātie kursi par veselību un drošību darbā (tiek organizēti regulāri saskaņā ar Darba aizsardzības likumu) (skatīt norādījumu 29. punktu)	
C4b	Pārējie arodmācību kursi	

C6	Ārējo arodmcību organizētāji , ar kuriem uzņēmums sadarbojās 2020. gadā (Atzīmējiet 1–3 svarīgākos arodmcību organizētājus, kuru sniegtās apmācības bija ilgākās pēc apmācību stundām)	
C6a	Skolas, koledžas, universitātes vai citas augstākās izglītības iestādes	☐
C6b	Citas valsts vai pašvaldību finansētas mcību iestādes (piemēram, pieaugušo izglītības centri)	☐
C6c	Privātie mcību uzņēmumi	☐
C6d	Privātie uzņēmumi, kuru galvenā nodarbošanās nav mcību piedāvāšana (piemēram, iekārtu piegādātāji, mātesuzņēmumi, asociētie uzņēmumi)	☐
C6e	Darba devēju asociācijas, tirdzniecības kameras, nozaru organizācijas	☐
C6f	Arodbiedrības	☐
C6g	Citi apmācību organizētāji	☐

C7	Uzņēmuma kopējie izdevumi par arodmcību kursiem 2020. gadā	Vai uzņēmumam bija šīs izmaksas?		Ja atbilde ir "Jā", norādiet summu <i>euro</i>
		Jā	Nē	
		1	2	3
C7a	Mācību maksa un maksājumi par kursiem nodarbinātajiem (Maksājumi ārējam uzņēmumam/organizācijai par arodmcību kursu organizēšanu un pakalpojumiem. Ietver mcību maksu par kursiem, samaksu ekspertiem un eksaminētājiem un no ārpusē pieaicinātajiem pasniedzējiem, kas palīdz uzņēmumam organizēt iekšējos kursus. PVN izmaksās netiek iekļauts)	☐	☐	
C7b	Transporta izmaksas un dienas nauda (Samaksa kursu dalībniekiem par ceļa izdevumiem uz kursiem un dienas nauda. PVN izmaksās netiek iekļauts)	☐	☐	
C7c	Darba samaksa pasniedzējiem no pašu uzņēmuma par arodmcību kursiem (Ietver uzņēmuma apmācību centra un cita personāla, kas pilnīgi vai daļēji iesaistīts arodmcību kursu pasniegšanā, organizēšanā un vadīšanā, darbaspēka izmaksas)	☐	☐	
C7d	Apmācību centra, mcību telpu vai uzņēmuma specifisko mcību telpu , kurās notiek arodmcību kursi, izmaksas, maksa par mcību materiāliem , kas pirkti arodmcību kursiem (Ietver maksu par kursu mcību telpām un šo telpu un iekārtu ikgadējās amortizācijas izmaksas. Ietver arī izmaksas par materiāliem, kas ir pirkti īpaši arodmcību kursiem. PVN izmaksās netiek iekļauts)	☐	☐	
C7f	Kopējās arodmcību kursu izmaksas (Izņēmuma gadījumos, ja nav iespējams sīkāks dalījums)	☐	☐	

D. ARODMĀCĪBU KVALITĀTE UN REZULTĀTI (aizpilda uzņēmumi, kuri organizēja arodmcības)

Sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuriem B1 (arodmcību kursi) un/vai B2 (citas arodmcību formas) jautājumā vismaz viena atbilde ir "jā".

D2a	Vai uzņēmums parasti novērtē arodmcību rezultātus ?	
D2aa	Jā, novērtē visas arodmcību aktivitātes	☐ → D2b
D2ab	Jā, novērtē dažas arodmcību aktivitātes	☐ → D2b
D2ac	Nē, pietiek tikai ar pierādījumu par piedalīšanos apmācībās	☐ → D3

D2b	Kādas rezultātu novērtēšanas metodes tiek lietotas?	Jā	Nē
		1	2
D2ba	Sertificēšana pēc rakstiska vai praktiska testa	☐	☐
D2bb	Dalībnieku apmierinātības aptauja	☐	☐
D2bc	Dalībnieku izturēšanās vai rezultātu novērtēšana attiecībā pret mācību mērķiem	☐	☐
D2bd	Mācību ietekmes novērtēšana/mērīšana uz attiecīgo departamentu vai visa uzņēmuma rezultātiem	☐	☐
D2be	Citas	☐	☐

FAKTORI, KAS IEROBEŽOJA ARODMĀCĪBU PIEDĀVĀJUMU 2020. GADĀ

Sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuriem B1 (arodmācību kursi) vai B2 (citas arodmācību formas) jautājumā vismaz viena atbilde ir "jā".

D3	Faktori, kas ierobežoja uzņēmuma arodmācību organizēšanas iespējas 2020. gadā:	Jā	Nē
		1	2
D3a	Nav ierobežojošu faktoru – pašreizējais apmācību līmenis atbilst uzņēmuma vajadzībām	☐	☐
D3b	Uzņēmuma stratēģija ir pieņemta darbā personas ar nepieciešamo kvalifikāciju, prasmēm un zināšanām	☐	☐
D3c	Grūti novērtēt arodmācību nepieciešamību uzņēmumā	☐	☐
D3d	Netiek piedāvāti piemēroti arodmācību kursi	☐	☐
D3e	Augstas arodmācību kursu izmaksas	☐	☐
D3f	Vairāk uzmanības tiek pievērsts sākotnējām arodmācībām (skatīt 3. definīciju) nekā arodmācībām vispār	☐	☐
D3g	Galvenās arodmācību vajadzības tika realizētas iepriekšējos gados	☐	☐
D3h	Nodarbinātajiem ir liela darba slodze un nav laika dalībaiursos	☐	☐
D3i	Covid-19 izplatība un ierobežojumi saistībā ar to	☐	☐
D3j	Citi iemesli	☐	☐

E. IEMESLI, KĀDĒĻ UZŅĒMUMS 2020. GADĀ NEPIEDĀVĀJA ARODMĀCĪBAS

(aizpilda uzņēmumi, kuri neorganizēja arodmācības)

Sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuriem B1 (arodmācību kursi) un B2 (citas arodmācību formas) jautājumā visas atbildes ir "nē".

E1	Iemesli, kādēļ 2020. gadā netika organizēti arodmācību kursi vai cita veida arodmācības saviem darbiniekiem:	Jā	Nē
		1	2
E1a	Darbinieku prasmes un zināšanas atbilst pašreizējām uzņēmuma vajadzībām	☐	☐
E1b	Uzņēmuma stratēģija ir pieņemta darbā personas ar nepieciešamo kvalifikāciju, prasmēm un zināšanām	☐	☐
E1c	Grūti novērtēt arodmācību nepieciešamību uzņēmumā	☐	☐
E1d	Netiek piedāvāti piemēroti arodmācību kursi	☐	☐
E1e	Augstas arodmācību kursu izmaksas	☐	☐
E1f	Vairāk uzmanības tiek pievērsts sākotnējām arodmācībām nekā arodmācībām vispār	☐	☐
E1g	Galvenās arodmācību vajadzības tika realizētas iepriekšējos gados	☐	☐
E1h	Nodarbinātajiem ir liela darba slodze un nav laika dalībaiursos	☐	☐
E1i	Covid-19 izplatība un ierobežojumi saistībā ar to	☐	☐
E1j	Citi iemesli	☐	☐

F. SĀKOTNĒJĀ ARODMĀCĪBA (aizpilda visi uzņēmumi)

Šīs sadaļas jautājumi attiecas uz **sākotnējās arodmācības** (skatīt norādījumu 2. punktu) aktivitātēm uzņēmumā **2020. gadā** un **neattiecas uz iepriekšējās sadaļās** apskatītajām arodmācību aktivitātēm.

Sākotnējā arodmācībā uzņēmumā iesaistītie ir **mācekļi/praktikanti**.

Sākotnējai arodmācībai ir jāatbilst šādiem kritērijiem:

- arodmācība ir **daļa no formālās izglītības programmas**, kurā mācību laiks ir sadalīts starp praktisko apmācību (darba vietā) un teorētisko apmācību (izglītības iestādē, mācību centrā);
- sākotnējās arodmācības rezultātā **tiek iegūta** valsts oficiāli atzīta **kvalifikācija vai sertifikāts** par šo programmu;
- mācībām vismaz daļēji ir jābūt **saistītām ar darbu uzņēmumā**;
- mācekļi/praktikanti saņem **atlīdzību**.

		Jā	Nē	Ja atbilde ir "jā", cik cilvēku piedalījās sākotnējā arodmācībā
		1	2	3
F1	Vai 2020. gadā Jūsu uzņēmumā bija mācekļi/praktikanti ? <i>(Apgūst profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības, 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, lai iegūtu 2., 3. vai 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Sākotnējā arodmācība uzņēmumā ir obligāta formālās izglītības daļa)</i>	☐	☐	

F2	Iemesli, kāpēc uzņēmums parasti piedāvā mācekļu/praktikantu vietas:	Jā	Nē
		1	2
F2a	Lai nākamie darbinieki iegūtu kvalifikāciju, kāda ir nepieciešama uzņēmumam	☐	☐
F2b	Lai izraudzītos labākos mācekļus/praktikantus un pieņemtu darbā pēc mācekļa/praktikanta prakses pabeigšanas	☐	☐
F2c	Lai izvairītos no nepiemērotu darbinieku pieņemšanas	☐	☐
F2d	Lai izmantotu mācekļu/praktikantu darba spējas jau mācekļa/praktikanta prakses laikā	☐	☐
F2e	Citi (piemēram, lai padarītu uzņēmumu pievilcīgu potenciālajiem darbiniekiem)	☐	☐

Lūdzu, norādiet veidlapas aizpildīšanai patērēto laiku

stundas

minūtes

2021. gada _____.

Vadītājs _____

/Vārds, uzvārds, paraksts/

Paldies par veltīto laiku!

Norādījumi veidlapas "Arodmācība uzņēmumos 2020. gadā" (1-arodmācība) aizpildīšanai

Veidlapas **A**, **B** un **F** sadaļu aizpilda **visi** uzņēmumi. Veidlapas **C** un **D** sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuri organizēja arodmācību kursus un/vai citas arodmācības. Veidlapas **E** sadaļu aizpilda uzņēmumi, kuri nepiedāvāja arodmācības saviem darbiniekiem.

Darba aizsardzības likuma (20.06.2001.) 4. pants nosaka, ka darba devējs veic nodarbināto instruktāžu un apmācību darba aizsardzības jomā.

Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" nosaka, ka nodarbināto apmācības darba aizsardzības jautājumos ietver:

- ievadapmācības,
- instruktāžu darba vietā,
- tematisko apmācību par konkrētu darba aizsardzības jautājumu.

Ja uzņēmumā atbilstoši likuma prasībām tiek veikta vismaz instruktāža darba vietā par darba aizsardzības jautājumiem, tad veidlapas B sadaļas B2a jautājumā (plānota apmācība darba procesā) jābūt atbildei "jā".

Pārskata gads ir 2020. gads, divos jautājumos (B3a un B4a) informācija jāsniedz par 2019. gadu. Jautājumos, kur ir lietots jēdziens **parasti**, informācija ir jāatspoguļo par **tipisku situāciju**, kas var būt atšķirīga no situācijas pārskata gadā.

Definīcijas un skaidrojumi

1. Tālākā arodmācība uzņēmumos – mācību pasākumi vai aktivitātes, kuru galvenais mērķis ir jaunu zināšanu apgūšana vai esošo attīstīšana un pilnveidošana un kuras uzņēmums vismaz daļēji finansē saviem darbiniekiem, kuriem ir darba līgums vai uzņēmuma līgums, vai personas, kas strādā savā uzņēmumā, tādi kā ģimenes locekļi, kas strādā ģimenes uzņēmumā un nesaņem par to algu, vai gadījuma darbu strādnieki. Nodarbinātās personas, kurām ir līgums par apmācībām (mācekļi/praktikanti), nav jāņem vērā saistībā ar tālāku arodmācību. Šie darbinieki (mācekļi/praktikanti) ir iesaistīti sākotnējā arodmācībā (mācekļa/praktikanta prakse) – skatīt 2. punktu).

Mācību pasākumiem vai aktivitātēm ir jābūt iepriekš iepļānotām un organizētām vai atbalstītām tieši ar mērķi mācīties. Nejaušās un sākotnējās arodmācības uzņēmumos (mācekļu/praktikantu prakses) šeit netiek ietvertas.

2. Sākotnējā arodmācība uzņēmumos (mācekļa/praktikanta prakse) –

Sākotnējā arodmācībā uzņēmumos iesaistītie ir **mācekļi/praktikanti**.

- sākotnējā arodmācība ir **daļa no formālās izglītības programmas**, kurā mācību laiks ir sadalīts starp praktisko apmācību (darba vietā) un teorētisko apmācību (izglītības iestādē, mācību centrā);
- apmācības ir **obligātas, lai iegūtu kvalifikāciju vai sertifikātu** konkrētajā programmā; apmācību ilgums ir **no 6 mēnešiem līdz 6 gadiem** (attiecas uz visu programmu, ne tikai uz ar darbu saistīto daļu);

- mācekļi/praktikanti saņem **atalgojumu**;
- **formālās izglītības programmas** ir profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības, 1.līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmas, lai iegūtu 2., 3. vai 4.līmeņa profesionālo kvalifikāciju atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijai (02.12.2008. Ministru kabineta noteikumi Nr.990 (ar grozījumiem).

Šos pasākumus uzņēmums parasti finansē pilnīgi vai daļēji, lai gan tas nav obligāts nosacījums.

Mācekļiem/praktikantiem parasti ir speciāls līgums par apmācībām.

3. Pasākumi un aktivitātes, kas attiecas uz tālākām arodmācībām uzņēmumos – ietver arodmācību kursus un citas arodmācību formas.

4. Arodmācību kursi – parasti ir nodalīti no aktīvās darba vietas (mācības notiek vietās, kas ir speciāli paredzētas mācībām, piemēram, klasē vai mācību centrā). Kursus mācībspēki vai mācību iestāde organizē pārdomājot laiku, vietu un saturu.

Saturs ir izstrādāts apmācāmo grupai (piemēram, ir mācību plāns, programma).

Ir divi arodmācību kursu veidi:

- iekšējie arodmācību kursi (skatīt 9. punktu);
- ārējie arodmācību kursi (skatīt 10. punktu).

5. Citas arodmācību formas – parasti ir saistītas ar aktīvo darbu un aktīvo darba vietu, bet tās var ietvert arī piedalīšanos konferencēs, gadatirgos un līdzīgās aktivitātēs **mācību nolūkā**.

Šīs apmācību formas parasti raksturo personas vai grupas, kas mācās, pašorganizācija (laiks, telpa un saturs).

To saturs bieži vien ir pielāgots apmeklētāju individuālajām vajadzībām darba vietā.

Apsekojuma par darbinieku arodmācību uzņēmumos kontekstā ir noteikti šādi **citu arodmācību veidi**:

- plānota apmācība darba procesā (skatīt 11. punktu);
- plānota apmācība, izmantojot darba rotāciju, maiņu vai pārcelšanu citā darbā uz laiku, pieredzes apmaiņas vizītes (skatīt 12. punktu);
- plānota apmācība mācību vai diskusiju grupās (skatīt 13. punktu);
- plānota pašmācība, e-mācības (skatīt 14. punktu);
- plānota apmācība, piedaloties (saņemot instrukcijas, norādījumus) konferencēs, semināros, gadatirgos un lekcijās (skatīt 15. punktu).

6. Nodarbinātās personas:

Kopējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits, **izņemot mācekļus/praktikantus** (ietverti sadaļā par sākotnējām arodmācībām):

- personas, kuras uz darba līguma vai uzņēmuma līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu;
- strādājošie uzņēmuma īpašnieki;
- partneri, kas regulāri strādā uzņēmumā;
- ģimenes locekļi, kas strādā ģimenes uzņēmumā un nesaņem par to algu;
- personas, kas ir algoti uzņēmuma darbinieki, bet kas strādā ārpus tā (piemēram, tirdzniecības pārstāvji, piegādes darbinieki, remonta un uzturēšanas brigādes);
- nepilna darba laika un sezonas strādnieki;
- cilvēki, kas nav darbā īsu laika periodu (piemēram, slimības, apmaksātā vai speciālā atvaļinājumā, tie, kas streiko nenoteiktu laika periodu, bet nav promesoši).

Netiek ietverti tie, kas strādā uzņēmumā, bet kam algu maksā cits uzņēmums, piemēram, personas, ko nodarbina firmas uz līguma pamata vai norīkotais personāls. Nav iekļautas arī personas, kas atrodas prombūtnē un kam nemaksā par šo pārskata periodu (piemēram, bērna kopšanas atvaļinājums).

Ietver visus normālu un nepilnu darba laiku strādājošos.

7. Kopējais nostrādāto stundu skaits – attiecas uz visu nodarbināto (izņemot mācekļus/praktikantus) faktiski nostrādāto stundu skaitu 2020. gadā.

Tas ietver normāla darba periodā nostrādāto laiku (uzņēmumā vai izmantojot darbā telekomunikāciju līdzekļus), laiku, kas nostrādāts papildu normālajam darba laikam un par ko parasti maksā augstāku likmi (virsstundas), laiku, kas pavadīts darba vietā nestrādājot (bet, par kuru tiek samaksāts) un īsus atpūtas periodus, ieskaitot tējas un kafijas dzeršanas pārtraukumus.

Tas **neietver** apmaksātu atvaļinājumu, oficiālas valsts brīvdienas, apmaksātu slimības atvaļinājumu, apmaksātus pusdienu pārtraukumus.

8. Kopējās darbaspēka izmaksas – tiešo un netiešo darbaspēka izmaksu kopsumma, kas ir visi darba devēja izdevumi, kas rodas, lai nodarbinātu darbiniekus (neieskaitot mācekļus/praktikantus).

Tajās tiek ietverta:

- **tiešā darba samaksa:** mēneša, amata alga; samaksa par nostrādāto laiku vai veikto darba apjomu; regulāras un neregulāras prēmijas un piemaksas, piemaksas pie atvaļinājuma; kompensācija par neizmanto to atvaļinājumu; samaksa par līdztekus pamatdarbam veikto papilddarbu uzņēmumā, par profesiju, amatu savienošanu; samaksa par dīkstāvēm;
- **samaksa par dienām, kad nav strādāts:** ikgadējā, papildu un mācību atvaļinājuma samaksa; atlīdzība par svētku dienām un citām apmaksātajām dienām, kurās nestrādā; darbnespējas lapu A samaksa;
- **darba samaksu natūrā:** bruto samaksa par precēm un pakalpojumiem, ko darba devējs nodrošina saviem darbiniekiem par brīvu vai par pazeminātām cenām. Tā var būt: uzņēmumā saražotā produkta (preces vai pakalpojuma) cena vai starpība starp produkta pašizmaksu un cenu, par kuru tas tiek pārdots darbiniekiem; izdevumi, kas saistīti ar darbinieku nodrošināšanu ar mājokli vai dzīvojamo platību, ar uzņēmuma transportlīdzekļu lietošanu personīgajām vajadzībām; uzņēmuma mobilo tālrunu privāto sarunu rēķinu apmaksa; darba devēja pirktās preces vai pakalpojumi darbiniekiem; ēdināšanas apmaksa; darba devēja izmaksas, kas saistītas ar uzņēmuma atpūtas, kultūras, sporta, bērnudārzu u.c. strukturālo apakšvienību uzturēšanu un šo objektu darbinieku (ne uzņēmuma) darba samaksa; transporta izdevumu uz darbu un atpakaļ apmaksa; darba devēja pārņemtā procentu daļa, ja tas piešķir aizdevumus darbiniekiem par samazinātām procentu likmēm vai bez procentiem u.c.;
- **valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas:** darba devēja daļa;
- **darba devēja brīvprātīgās sociālās apdrošināšanas iemaksas:** papildu pensija, veselības un dzīvības apdrošināšana; pensijas uzkrājuma veidošana, dzīvības apdrošināšana ar uzkrājuma veidošanu, nelaimes gadījumu apdrošināšana u.c.;
- **darba devēja pabalsti darbiniekiem:** jubileju, kāzu, apbedīšanas u.c. pabalsti; mantas un naudas balvas, dāvanas; pabalsti veselības aprūpei; atlīdzība par darbā gūto kaitējumu veselībai; stipendijas, mācību maksa darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem u.c.;
- **nodokļi:** šeit – uzņēmējdarbības riska valsts nodeva.

No kopējām darbaspēka izmaksām ir **jāatņem** valsts kompensētās darba devēja izmaksas – valsts budžeta vai Nodarbinātības valsts aģentūras finansējums darba devējam algotos pagaidu darbos iesaistīto bezdarbnieku darba samaksai, personu ar invaliditāti nodarbināšanai u.c.

9. Iekšējie arod mācību kursi – kursi, kurus organizē, vada un par mācību saturu atbild pats uzņēmums. Piemēram, kursus organizē un vada paša uzņēmuma par darbinieku apmācībām atbildīgais departaments. Kursus var organizēt gan pašā uzņēmumā, gan ārpus tā, t.i., to ģeogrāfiskā atrašanās vieta attiecībā pret uzņēmumu nav svarīga.

10. Ārējie arod mācību kursi – kursi, kurus organizē un vada citas organizācijas, kas nav paša uzņēmuma sastāvdaļa (piemēram, trešās puses organizācijas). Šos kursus izstrādā un vada apmācību organizācija, kas nav uzņēmuma daļa, vai apmācību organizācija, kas pieder mātes uzņēmumam. Ir svarīgi, ka uzņēmums pats nav atbildīgs par apmācības saturu; uzņēmums tikai izvēlas un pasūta/nopērk kursu. Kursus var organizēt gan pašā uzņēmumā, gan ārpus tā, t.i., to ģeogrāfiskā atrašanās vieta attiecībā pret uzņēmumu nav svarīga.

11. Plānota apmācība darba procesā – ieplānotas apmācības, instruktāžas vai praktiska darba apgūšana darba vietā, izmantojot parastos darba instrumentus vai nu tiešajā darba vietā vai darba situācijā. Apmācības organizētājs (iniciators) ir darba devējs, tiek nodrošināts instruktors (pasniedzējs).

Ietver Darba aizsardzības likumā un Ministru kabineta noteikumos Nr.749 paredzēto nodarbināto instruktāžu darba aizsardzības jautājumos darba vietā.

12. Plānota apmācība, izmantojot darba rotāciju, maiņu vai pārceļšanu citā darbā uz laiku, pieredzes apmaiņas vizītes – darba rotācija pašā uzņēmumā vai maiņa uz citiem uzņēmumiem skaitās kā citas arod mācību formas tikai tad, ja šie pasākumi tiek iepriekš plānoti un to galvenais mērķis ir attīstīt iesaistīto darbinieku prasmes. Strādnieku pārceļšana no vienas darba vietas uz otru, kas nav plānotās attīstības programmas sastāvdaļa, netiek iekļauta šajā apmācībā.

13. Plānota apmācība mācību vai diskusiju grupās – mācību grupas ir darbinieku grupas, kas regulāri sanāk kopā ar mērķi iemācīties vairāk par darba organizācijas prasībām, darba procesiem un darba vietām. Diskusiju grupas ir darba grupas, kuru mērķis ir diskusiju ceļā atrisināt ražošanas un darba vietas problēmas. Tās pieskaita pie citām arodmācību formām tikai tad, ja darbinieku, kas tajā piedalās, galvenais mērķis ir mācīšanās.

14. Plānota pašmācība, e-mācības – notiek tad, kad indivīds nodarbojas ar plānotu mācīšanos, pats nosakot laiku un vietu, kad un kur mācīties.

Pašmācība nozīmē plānotas individuālas mācību aktivitātes, izmantojot vienu vai vairākus mācību līdzekļus. Mācības var notikt privātā, publiskā vai ar darbu saistītā vidē.

Pašmācību var noorganizēt, izmantojot atvērtas un tālmācības metodes, video/audio kasetes, neklātienas apmācību, e-mācības vai mācību centra līdzekļus.

Pašmācībai ir jābūt plānotai iniciatīvai. Vienkārša **neorganizēta interneta izmantošana nav jāiekļauj**. Pašmācības saistībā ar arodmācību kursiem šeit nav jāiekļauj.

15. Piedalīšanās konferencēs, semināros, tirdzniecības gadatirgos un lekcijās – plānotas apmācības, piedaloties (saņemot instrukcijas, norādījumus) konferencēs, semināros, gadatirgos un lekcijās tiek uzskatītas par mācību aktivitātēm tikai tad, ja tās ir iepriekš plānotas un šīs apmācības apmeklējošā darbinieka galvenais nolūks ir apmācības/mācīšanās.

16. Kopējais dalībnieku skaits (arodmācību kurss) – personu skaits, kas piedalījās vienā vai vairākos arodmācību kursos pārskata gadā. Katra persona ir jāskaita tikai vienu reizi neatkarīgi no tā, cik arodmācības kursus persona ir apmeklējusi. Piemēram, ja darbinieks ir apmeklējis divus kursus, ko organizējis cits uzņēmums/organizācija, un vienu kursu, ko organizējis pats uzņēmums, tad darbinieks ir jāskaita kā viens dalībnieks.

Analoģiski tiek noteikts dalībnieku skaits arī citās arodmācību formās (B2 jautājums).

17. Piedalīšanās reizes (arodmācību kurss) – skaits, cik reizes dalībnieks ir piedalījies arodmācību kursos. Piemēram, ja darbinieks ir apmeklējis divus kursus, ko organizējis cits uzņēmums/organizācija, un vienu kursu, ko organizējis pats uzņēmums, tad tās tiks skaitītas kā trīs piedalīšanās reizes. Parasti uzņēmumam dalībnieku skaits arodmācību kursos ir mazāks nekā piedalīšanās reižu skaits.

18. Arodmācību kursos pavadītais apmaksātais darbalaiks (stundās) kopējais laiks, ko visi dalībnieki pavadījuši arodmācību kursos 2020. gadā.

Jāiekļauj tikai 2020. gadā kursos pavadītais laiks. Arodmācību kursos pavadītajām stundām ir jāietver tikai faktiskais mācību laiks un tikai tas laiks, ko darbinieks pavadījis kursos savā apmaksātajā darbalaikā (piemēram, jebkurš laiks, kad dalībnieki mācās, bet normāli viņiem būtu jāstrādā, vai ko uzņēmums apmaksā).

Nav jāietver darbalaiks starp mācībām un tas laiks, ko pavada ceļā uz apmācību kursiem. Piemēram, ja apmācību kurss ilgst vienu nedēļu, jāiekļauj tikai tas laiks, kas faktiski pavadīts kursos vai apgūstot mācību materiālus. Ja persona apmeklē kursus vienu dienu nedēļā vairākas nedēļas, tad viena diena nedēļā ir jāiekļauj un jāsummē, bet nav jāiekļauj tās dienas, kas pavadītas strādājot starp mācību dienām.

19. Prasmes un kompetences – A12 jautājumā norāda prasmes un kompetences, kuras uzņēmumam ir svarīgas dažos tuvākajos gados. C5 jautājumā apkopo datus, kas saistīti ar šīm prasmēm un kompetencēm, balstoties uz svarīgāko kursu skaitu 2020. gadā.

Konkrēti kursi var ietvert vairāk nekā vienu kategoriju. Apmācību stundu skaitu, kas saistītas ar šīm prasmēm un kompetencēm, var noteikt, balstoties uz svarīgāko faktoru, ko kursi aptver.

20. Ārējo arodmācību kursu organizētāji – persona vai organizācija, kas sniedz apmācību:

- skolas, koledžas, universitātes vai citas augstākās izglītības iestādes;
- citas valsts un pašvaldību finansētas mācību iestādes (piemēram, pieaugušo izglītības centri);
- privātie mācību uzņēmumi;
- privātie uzņēmumi, kuru galvenā nodarbošanās nav mācību piedāvāšana (piemēram, iekārtu piegādātāji, mātesuzņēmumi, asociētie uzņēmumi);

- darba devēju asociācijas, tirdzniecības kameras, nozaru organizācijas;
- arodbiedrības;
- citi apmācību organizētāji.

Ja uzņēmumā obligātos kursus par veselību un drošību darbā pasniedza ārējie apmācību veicēji, tad tie arī ir jānorāda.

21. Mācību maksa un maksājumi par kursiem – tās ir ārējo arodmācības kursu izmaksas, ko maksā ārējam uzņēmumam/organizācijai par arodmācību kursu organizēšanu un pakalpojumiem. Tās ietver mācību maksu par kursiem, samaksu ekspertiem un eksaminētājiem un darba samaksu aicinātajiem pasniedzējiem, kas palīdz uzņēmumam organizēt iekšējos kursus. PVN izmaksās netiek iekļauts.

22. Transporta izmaksas un dienas nauda – izmaksas, ko maksā kursu dalībniekiem par ceļa izdevumiem uz kursiem un dienas nauda. PVN izmaksās nav jāiekļauj.

23. Iekšējo arodmācību kursu pasniedzēju darbaspēka izmaksas – tiešās un netiešās apmācību centru personāla un cita personāla, kas pilnīgi vai daļēji iesaistīts arodmācību kursu pasniegšanā, organizēšanā un vadīšanā, darbaspēka izmaksas. Ja šie pasniedzēji ir tikai daļēji iesaistīti arodmācībuursos, tad jāņem vērā tikai arodmācībuursos pavadītais laiks.

Ja iekšējo arodmācību kursu pasniedzēju kopējās darbaspēka izmaksas nav pieejamas uzņēmuma dokumentos, tad darbaspēka izmaksas var noteikt, izmantojot datus par iekšējo arodmācību kursu pasniedzēju kopējo skaitu un vidējo samaksu plus netiešās darbaspēka izmaksas.

24. Apmācību centra, mācību telpu vai uzņēmuma specifisko mācību telpu, kurās notiek arodmācību kursi, izmaksas, maksa par kursu mācību materiāliem – ietver maksu par kursu mācību telpām un šo telpu un iekārtu ikgadējās amortizācijas izmaksas. Tās ietver arī izmaksas par materiāliem, kas ir pirkti īpaši arodmācībuursos. PVN izmaksās netiek iekļauts.

25. Iemaksas arodmācību nodrošināšanai – maksājumi, ko veic uzņēmums saskaņā ar kolektīvo vienošanos par arodmācību finansēšanu sabiedriskos, privātos, nozaru vai citos mācību fondos.

26. Saņemtie maksājumi, t.sk. līdzmaksājumi, arodmācību nodrošināšanai – saņemtie maksājumi no kolektīvās finansēšanas pasākumiem, subsīdijām, valsts vai citu avotu finansiālā atbalsta.

27. Uzņēmuma darbībai nepieciešamo prasmju un kompetenču novērtējums – novērtējums, kādas prasmes un kompetences ir nepieciešams apgūt vispārējās apmācībās vai kādas nepieciešamas uzņēmuma attīstībai. Parasti to izmanto, lai novērtētu prasmju vajadzības pēdējo gadu laikā un/vai tas tiks izmantots vajadzīgo prasmju novērtējumam nākamajā gadā vai dažiem turpmākajiem gadiem.

28. Konkrētu darbinieku prasmju un apmācību vajadzību pārskats (novērtējums) – parasti izmanto, lai novērtētu personas prasmes un attiecīgās apmācību vajadzības. Parasti to izmanto vajadzīgo prasmju pārskatam pēdējo gadu laikā un/vai izmantos vajadzīgo prasmju novērtējumam nākamajā gadā vai dažiem turpmākajiem gadiem.

29. Obligātie kursi par veselību un drošību darbā – Darba aizsardzības likums (20.06.2001. ar grozījumiem) nosaka, ka "darba devējs nodrošina, lai ikviens nodarbinātais saņemtu instruktāžu un tiktu apmācīts darba aizsardzības jomā, kas tieši attiecas uz viņa darba vietu un darba veikšanu" (14.pants (1)).

Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumi (ar grozījumiem) Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" nosaka darba aizsardzības speciālistu, darba aizsardzības koordinatoru, darba devēju, nodarbināto un uzticības personu apmācības kārtību darba aizsardzības jautājumos. Šie Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka darba aizsardzības speciālisti, darba aizsardzības koordinatori, darba devēji un uzticības personas iegūst vienu no šādiem zināšanu līmeņiem darba aizsardzības jomā:

- augstākā līmeņa zināšanas (profesionālā augstākā izglītība), kuru apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās;
- pamatlīmeņa zināšanas, kuras apgūst Izglītības un zinātnes ministrijas licencētās profesionālās pilnveides izglītības programmās, kuras īsteno akreditētas izglītības iestādes. (Atbilst veidlapas B1b un C4a jautājumam).

Nodarbināto apmācība darba aizsardzības jautājumos ietver:

- ievadapmācību (atbilst veidlapas B1a un C4a jautājumam);
- instruktāžu darba vietā (atbilst veidlapas B2a jautājumam);
- tematisko apmācību par konkrētu darba aizsardzības jautājumu (atbilst veidlapas B1a un C4a jautājumam).

30. Apmācību centrs – apmācību vienība ar apmācību personālu, mācību telpām un mācību aprīkojumu. Apmācību centrs var atrasties vai nu uzņēmumā, vai ārpus tā, vai tas var būt kopējs ar citiem uzņēmumiem. Apmācību centra piederība nav svarīgs jautājums, jo dažiem uzņēmumiem var būt kopējs apmācību centrs ar citiem uzņēmumiem, kaut arī viņiem tas faktiski nepieder.

31. Vienošanās starp sociālajiem partneriem – sociālie partneri ir darba devējus un darbiniekus pārstāvošās organizācijas (darba devēju asociācijas un arodbiedrības). Sociālie partneri regulāri pārrunā aktuālos jautājumus **nacionālā un sektoru (nozaru) līmenī** un noslēdz kolektīvas vienošanās (darba koplīgumu slēgšana). Kolektīvie līgumi parasti regulē algas un darba apstākļus. Kolektīvie līgumi var arī regulēt arodmācību nosacījumus, tādus kā nacionālie un sektoru (nozaru) apmācību fondi, nodarbinātības pasākumi, arodmācību pasākumi vecākām nodarbinātām personām.

Vienošanās starp darba devēju un uzņēmumu padomēm **uzņēmuma līmenī** šajā definīcijā **netiek** iekļautas.

32. Formālas struktūras, ietverot darbinieku pārstāvjus – parasti ir komitejas vai uzņēmumu padomes, kuras parasti ir iesaistītas uzņēmuma arodmācību procesa vadībā un **kurās ir nodarbināto pārstāvji**. Tās ir "uzņēmuma" organizācijas, kas pārstāv darbiniekus.

Sociālās statistikas metodoloģijas daļa